

LEFAPHA LA THUTO LA GAUTENG
TLHATLHOBO YA MAKGAOLAKGANG

OCTOBER / NOVEMBER 2005
OKTOBER / NOVEMBER 2005

SETSWANA PUO YA NTLHA
SEEMOGARE
(Pampiri ya Boraro)

NAKO: diura tse 2

MADUO: 80

DITAOLO:

- Pampiri e, e na le dikarolo di le tharo e leng A, B le C.
 - Araba dipotso go tswa mo dikarolong tse di farologaneng.
 - Araba dipotso jaaka di boditswe.
 - Mo go karolo ya C tlhopho buka e le nngwe fela, ***Ntlhabele Dinaane kgotsa Mmualebe.***
-
-

KAROLO YA A

**TLHAMO
POTSO 1**

Kwala tlhamo ya boleele jwa TSEBE LE HALOFO ka nngwe ya ditlhogo tse di latelang:

- 1.1 A go siame gore ngwana a rutiwe ka loleme lwa ga gabo?
- 1.2 Letsatsi la ditshwanelo tsa botho.
- 1.3 Tiragalo e e tshegisang e o e boneng mo tseleng fa o ya sekolong.
- 1.4 Fa o ne o ka newa madi a a kana ka diranta di le dikete di le lekgolo gore o thuse bana ba dikhutsana ka ona, o ne o tla simolola porojeke e jang? (Neela tlhamo ya gago setlhogo)
- 1.5 O tlhaloganya eng ka seane se: **O se tshege yo o weleng mareledi a sa le pele.**

MADUO A KAROLO YA A: [30]

KAROLO YA B

POTSO 2

- 2.1 Maitsholo a baoki ga a sa tlhole a itumedisa balwetse, ka jalo kwalela Tona ya Lefapha la Boitekanelo **lekwalo** o e bolelele ka se se diragalang kwa bookelong jo o neng o ile kwa go jona.

KGOTSA

- 2.2 Kwalela lefapha la Gauteng **memorantamo** o thagise dingongorego tsa gago ka ga maitsholo a bana ba sekolo ba ba dirisang dritibatsi. [15]

POTSO 3

- 3.1 Thadisa **fekese** mme mo go yona o romelele molaetsa kwa Lefapheng la Dipalamo tebang le bakgweetsi ba ditekisi ba ba kgweetsang ka lobelo lo lo kwa godimo ba sa kgathalele matshelo a bapalami.

KGOTSA

- 3.2 Thadisa **karatapepentsho** e e tla gogelang bareki go tla go reka mo lebenkeleng la gago. [15]

MADUO A KAROLO YA B: [30]

KAROLO YA C
DITLHANGWA TSA MOLOMO

POTSO 4

Ntlhabele Dinaane – Z.S. Dipale

4.1 Buisa nopollo e e latelang, mme o arabe dipotso tse di latelang:

Senkepeng, Ngwana wa kgosi

Ga twe e rile bogologolo, ga bo go na le kgosi nngwe e nna mo lefatsheng lengwe, le itsege ka leina la Mogaswa. Kgosi e ka lesego ya nna le ngwana wa mosetsana. Mosetsana yo o ne a le montle thata, mo basimane ba motse wa Mogaswa ba neng ba mo lwela bosigo le motshegare. O ne a bidiwa Senkepeng. Morafe wa ga raagwe wa eletsa gore morwadia kgosi a hudusiwe mo motseng ka ntsha ya gore bontle jwa gagwe bo gapa dipelo tsa ba bantsi. Ka letsatsi lengwe ga tsenadikgomo le namane tse ditilotsana mo lesakeng la kgosi. Kgosi ya bitsa badisa go ba botsa ka ga dikgomo tse di mo lesakeng. Ba bolelela kgosi gore ba lekile go di leleka, mme di boe di tle gape. Kgosi ya bitsa banna ba lekgotla gore ba leleke dikgomo tseo fa ba sa di itse. Morago kgosi ya ithoboga ka dingaka le tsona di tlhotswe. Ga feta malatsi dikgomo tse di tsamaya le tsa kgosing. Morago ga nna lenyora le legolo mo motseng, letsatsi le lela le re tserr! Ga kgala metsi le a a mo dinkgong tsa bona. Morafe wa bolawa ke lenyora, wa tlalatlala le naga go batla metsi. E rile fa batho ba ntse ba tletsetletse le naga, monna mongwe a tsenamo sekgweng se se lefifi, foo monna a ka se tseneng gone a sa ititaya sehuba. Monna yo a bitsa dikgomo ka molodi gore di fulele gaufi le ena. Monna yo a utlwa selo mo sekgweng se re:

“Semelodilodi, Semelodilodi, metsi a kwano
A rekwa ka ngwana wa kgosi o bidiwang
Senkepeng.”

- 4.1.1 Ke eng fa morafe o rata gore ngwana wa kgosi a hudusiwe? (2)
- 4.1.2 Dikgomo tse di neng tsa tsena mo lesakeng la kgosi ke tsa bong bofe? Tshegetsa karabo ka sekao. (2)
- 4.1.3 Fa o gopola, dikgomo le dinamane tse, di tlile ka lebaka lefe? (2)
- 4.1.4 Lenyora le fedisitswe ke eng mo motseng? (2)
- 4.1.5 Neela mekgwa e MEBEDI ya go simolola naane. (2)
- 4.1.6 Neela mesola a MEBEDI ya naane. (2)

5.1.7 Ke kgang efe e e neng ya gakgamatsa Mmeseterese fa a tsen a kwa diofising? (4)

5.1.8 Mmeseterese o bone dithuto tsa BSc, U.E.D. kwa kae? (1)

5.1.9 Mmeseterese o raya eng fa a re **Modimo ga o je nkabo**. (2)

5.1.10 Mmeseterese ke morwadia mang? (1) **[20]**

KGOTSA

6.2 Tihalosa gore Makeketa o tsholotse Malešwane jang fa pele ga batho ba ba mo tlotlang. Karabo e se fete tsebe le halofo.

MADUO A KAROLO YA C: [20]

PALOGOTLHE: 80